

Afscheid Silo en Vakblad Groen Onderwijs

Blijf in *the groove*

Bestuurders, relaties, klanten, leveranciers en (oud-)medewerkers namen op 20 november in Hotel de Wageningsche Berg afscheid van Silo en het Vakblad Groen Onderwijs. Een treurige aanleiding maar een positieve afsluiting waarin muziek een verrassende rol speelde. Groen onderwijs, blijf in de groove en zoek naar nieuwe wegen.

57 jaar lang bood de stichting en haar rechtsvoorgangers de medewerkers in de groene onderwijssector met een eigen onafhankelijk vakblad een podium voor informatie, nieuws en discussie. Met de projecten van de stichting werd het veld via een stroom van online informatie, brochures en zelfs boeken op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen. En dat is op 1 januari afgelopen. Met de stopzetting van de Groene Plus vervalt ook de jaarlijkse subsidie voor het blad. Een zoektocht naar andere verdienmodellen leverde niets op en omdat een collectief standpunt over informatie en communicatie in de groene onderwijskolom onbrak, was er geen andere keus dan stoppen.

Collectieve voorziening

“We nemen afscheid van Vakblad Groen Onderwijs en Silo maar hopelijk geen afscheid van communicatie in, voor en door het groene onderwijs, want die blijft hard nodig”, sprak voorzitter Raad van Toezicht Christ Essens bij aanvang van de bijeenkomst. Met de opheffing van de Stichting Silo lijkt - wat hem betreft voorlopig - een einde te komen aan een belangrijke collectieve voorziening voor het groene onderwijs. “En collectief is naar ons idee nog steeds geen achterhaald maar zeer actueel begrip.”

Aandachtige gasten

Christ Essens: “Communicatie in, voor en door het groene onderwijs blijft hard nodig”

Het groen onderwijs maakt volgens Essens zowel onderwijskundig als organisatorisch een belangrijke transitie door. De belangrijke opdracht voor dit onderwijs blijft om te voorzien in de behoefte aan gekwalificeerde ondernemers en medewerkers in de brede en zeer dynamische groene sector. Grote uitdaging is om professionalisering (van docenten) te verbinden met de innovaties in de sector.

“Het vakblad Groen Onderwijs en de informatie- en communicatiediensten van Silo waren de smeerolie in dit soort processen.” Zijn boodschap aan de instellingen: “Zorg ervoor dat je samen sterk bent, op zoek naar goede en inspirerende voorbeelden bij elkaar over schutting kijkt, en dit uitdraagt naar de buitenwereld.”

Familieblad

Directeur Pieter Boetzkes nam de gasten vervolgens mee op reis door 57 jaar Vakblad dat zijn oorsprong vond in 1958 door een initiatief van Nico van Vliet, de net gepensioneerde directeur Landbouwonderwijs bij het ministerie van Landbouw. De landbouwvoorlichting en het - onderzoek hadden hun eigen blad en het was naar zijn mening hoog tijd dat ook het landbouwonderwijs - er waren toen zo'n driehonderd schooltjes - een eigen orgaan kreeg. Dat werd het Maandblad Land- en Tuinbouwonderwijs, gesubsidieerd door het ministerie, maar 'niet met de gouden ketenen van de subsidie beknot in de vrije meningsuiting van redactie en medewerkers'. De vormgeving, de schrijvers, de inhoud en de lezers passeerden daarbij in vogelvlucht de revue. De eerste decennia bevatte het tijdschrift voornamelijk tekst. Uitgebreide exposé 's over onderwijskundige en pedagogische onderwerpen en de ontwikkelingen in het landbouwonderwijs. Veel verslagen van afscheiden, jubilea en openingen van scholen. Met de personalia-pagina - in dienst, ontslagen, overleden - had het Maandblad Land- en Tuinbouw alle kenmerken van een familieblad. En de schrijvers? Dat waren beleid-sambtenaren en inspecteurs van de directie Landbouwonderwijs, directeuren van scholen en medewerkers van de pedagogisch bureaus. En vooral ook wie zo'n functie ambieerde.

Professionalisering

Midden jaren 80 'kreeg het vakblad een flinke impuls. Mede dankzij de financiële ondersteuning van de organisaties in het agrarisch onderwijs kwam er een professionele redactie en werd de

Pieter Boetzkes: 57 jaar vakblad in vogelvlucht

verschijningsfrequentie opgeschroefd naar 20 edities per jaar. Het aantal abonnementen nam pijlsnel toe tot 2500. De verbreding in het lager agrarisch onderwijs, de aoc-vorming en de opeenvolgende onderzoeken naar de positionering van het groene onderwijs leverde menige kolom tekst op en inspireerde columnist Zuurdesem tot vileine teksten over het wel en wee van kopstukken in en rond het agrarisch onderwijs.

Agrarisch werd groen. En het vakblad werd full colour. Medewerkers van Silo voerden naast hun

Rik Spann aan het werk

Column Rik Spann

STAY IN THE GROOVE ! - OFWEL: $G = E \times V$

Toen de legendarische jazzmusicus John Coltrane een van zijn fabuleuze saxofoonsolo's speelde, in de compositie *Blue Train*, van het gelijknamige album uit 1957, was zijn vriendin Zita Carno, een musicologe, zo onder de indruk, dat ze zijn complete solo noot voor noot uitschreef. Ze zette hem de partituur voor, met de vraag of hij zijn solo nog eens, maar nu van blad, wilde spelen. De meesterlijke saxofonist deed zijn best, maar kreeg het niet voor elkaar... 'Veel te moeilijk, dat kan ik helemaal niet spelen', verzuchtte hij.

De les: de 'groove', de improvisatie-sfeer waarin jazzmusici samen spelen, brengt niet alleen spontaniteit en spirit in de muziek, maar ook een mate van vakkundigheid die je meestal niet bereikt vanuit 'voorgeschreven' partijen.

In zijn inspirerende managementboek *Eckart's Notes (2007)* vertelt Eckart Wintzen ons: $K = E \times V$. Waarmee hij bedoelt: *Kwaliteit = Enthousiasme x Vaardigheid*. Hij illustreert dit aan de hand van twee voorbeelden. Een beginnend, mega-enthousiaste verwarmingsmonteur die ongelofelijk gedreven is maar 'nog niet helemaal' weet hoe het werkt, waardoor Eckart en de mensen van zijn bedrijf het weekend in de kou doorbrengen. En een hypervakkundige tuinier die alles weet van de seizoenen maar zo laks is dat hij iedere keer minimaal één seizoen achter loopt. De moraal moge duidelijk zijn: topkwaliteit heeft te maken met de juiste mix van enthousiasme en vaardigheid. Wat volgens Wintzen doorwerkt in sfeer, collegialiteit, effectiviteit en een positieve uitstraling naar iedereen in de omgeving toe.

Als je de verhalen van Coltrane en Wintzen bij elkaar voegt, doemt er een mooi beeld op: zorg dat je in *The Groove* terecht komt. Vervang de *K* van *Kwaliteit* door de *G* van *Groove*, en

ineens vallen vele puzzelstukjes op hun plaats. $G = E \times V$. The Groove, die *feel* waar, volgens bassist Paul Berner, elke jazzmusicus elke middag zijn bed voor uitkomt. Een werksfeer en mentaliteit waarin we het vlieg wiel van het verleden verbinden met de magneet van de toekomst. Een groove waarin we het verdwijnen van het één - SILO en vakblad Groen Onderwijs - zien als prikkel en uitdaging voor het 'door laten grooven' van het overkoepelende doel: enthousiaste EN vakkundige zorg en aandacht voor het samen werken aan de doelen die we in onze kleinere en grotere omgeving een zo warm hart toedragen.

Kortom: groen onderwijs *Stay in the groove!*

werkzaamheden voor het blad allerlei projecten uit op het gebied van informatievoorziening en communicatie. Opdrachtgevers waren de Groene Kennis Coöperatie, Groen Kennisnet, scholen en zelfs organisaties in de sector. Er lag zoveel werk dat Silo haar bestuursstructuur veranderde en werkgever werd. De meeste projecten en ook deels het blad werden direct of indirect gefinancierd met overheidsgeld. Toen het ministerie van EZ aankondigde dat de Groene Plus-regeling met ingang van 2016 zou stoppen, werd al gauw duidelijk dat de stichting in moeilijk vaarwater zou komen. Bij alle verdienmodellen die werden uitgedacht, was financiële medewerking van de groene onderwijsinstellingen nodig. Dat bleek niet haalbaar omdat die zelf fikse bezuinigingen zagen aankomen en ook niet tot een collectief standpunt over informatie en communicatie in de groene onderwijskolom konden komen.

Omdenken

Positief afsluiten betekent vooral vooruit en niet terug kijken. Rik Spann -spreker, musicoloog, gitaarvirtuoos en docent bij Nijenrode - hielp daarbij. In een verrassende sessie vertelde hij en liet op zijn gitaar horen hoe beroemde muzikanten op moeilijke momenten in hun carrière een omwenteling maakten. De manier waarop is leerzaam voor professionals en teams in het groene onderwijs die ook met grote veranderingen te maken krijgen en moeten omdenken. Rolling Stone Keith Richards bijvoorbeeld die zoekend naar een bepaald geluid de oplossing vond door een snaar van zijn gitaar te verwijderen. Bij hits als *Start me up*, *Honky Tonk Women* en *Give me Shelter* paste hij het succesvol toe. Bij complexe problemen willen eenvoudige oplossingen wel eens helpen. Of James Brown, die zijn band een voorzet gaf, de muzikanten zei dat ze die maar moesten uitwerken en vervolgens verdween. De megahit *Sexmachine* kwam zo tot stand. De manier waarop Brown te werk ging, inspireert en leert over leiderschap, samenwerking en het omgaan met verandering. Spann zette de zaai ook zelf aan het werk door de aanwezigen uit te nodigen met hem ritmisch mee te hummen en vervolgens daarop te improviseren. "Het groene onderwijs heeft geen vakblad meer en staat voor een belangrijke verandering", verklaarde hij daarbij. "Lastig maar ook kansrijk. Houd deze groove vast en zoek zoals je nu improviseert naar nieuwe wegen." ■

